

Skaidrojums pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkumam

Vispārējie principi

Finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes

Atbilstoši likumam "Likums par budžetu un finanšu vadību" saņemti un apkopoti 142 pašvaldību 2009.gada pārskati.

Pašvaldību, pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu (turpmāk tekstā – pašvaldību) gada pārskati sagatavoti atbilstoši likumam "Par grāmatvedību", "Likumam par budžetu un finanšu vadību", Ministru kabineta 2009.gada 20.oktobra noteikumiem Nr.1193 "Gada pārskatu sagatavošanas kārtība", Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumiem Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" un citiem normatīvajiem aktiem budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā, kā arī ievērojot šī skaidrojuma turpinājumā aprakstītās grāmatvedības politikas.

2009.gada pārskats ir sagatavots saskaņā ar darbības turpināšanas un uzkrāšanas principiem. Pašvaldību bilanču kopsavilkuma posteņu salīdzināmības nodrošināšanai vairāku posteņu rādītāji 2009.gada sākumā ir pārklasificēti.

Zvērinātu revidentu atzinumi

Zvērinātu revidentu atzinumus par gada pārskata sagatavošanas pareizību bez iebildēm saņēmušas 138 pašvaldības, ar iebildēm saņēmušas 4 pašvaldības.

Strukturālās izmaiņas

2009.gadā atbilstoši administratīvi teritoriālajai reformai un likumam "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" no 550 pašvaldībām izveidoti 109 novadi un 9 republikas pilsētas. Nodrošinot pašvaldību darba nepārtrauktību un pēctecību, reorganizācijas gaitā pašvaldības pārņēma rajona padomju funkcijas, iestādes, mantu, finanšu līdzekļus, tiesības un saistības. Pārskatus par 2009.gadu iesniedza arī 24 rajona padomju administrācijas, rajonu reorganizācijas procesam noslēdzoties 2009.gada beigās.

Naudas vienība

Pašvaldību bilanču kopsavilkumā par vērtības mēru lietota LR naudas vienība lats (Ls). Finanšu pārskatos uzrādītie finanšu dati ir noapaļoti līdz veseliem latiem.

Konsolidācijas principi

Sagatavojot pašvaldību bilanču kopsavilkuma finanšu pārskatu, izslēgti pārskatā iekļauto pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējie darījumi.

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās pārrēķināti latos pēc Latvijas Bankas oficiāli noteiktā ārvalstu valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā.

Valūtas kursa starpības, kas radušās valūtas norēķinu rezultātā, kā arī aktīvu un saistību uzskaitē pielietojot valūtas kursus, kuri atšķiras no sākotnēji darījumu uzskaitē izmantotajiem valūtas kursiem, atzītas ieņēmumu un izdevumu pārskatā.

Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (latos)		
Valūta	31.12.2009.	31.12.2008.
EUR	0.702804	0.702804
USD	0.489000	0.495000
DKK	0.094400	0.094300
GBP	0.783000	0.728000

Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (latos)		
SEK	0.067800	0.063500

Aplēšu izmantošana

Sagatavojot finanšu pārskatu, ņemtas vērā aplēses un pieņēmumi, kas ietekmējuši atsevišķu bilances un ieņēmumu vai izdevumu aprēķina posteņu atlikumu, kā arī iespējamo saistību novērtējumu. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Aplēšu izmaiņu ietekme uzrādīta finanšu pārskatos.

Uzskaitē un novērtēšanas metodes

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi ir uzrādīti kā ilgtermiņa ieguldījumi, kam nepiemīt lietiskā forma, bet pārsvarā tās ir lietošanas tiesības, kas paredzētas pašvaldību funkciju izpildes nodrošināšanai.

Nemateriālie ieguldījumi uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, aprēķināta uzkrātā amortizācija un vērtības samazinājums. Nemateriālo ieguldījumu vērtības amortizētas aktīvu paredzētajā lietderīgās lietošanas laikā, izmantojot lineāro metodi. Aprēķinātā amortizācijas vērtība atzīta pārskata perioda izdevumos. Nemateriālie ieguldījumi pašvaldību bilancēs norādīti neto vērtībā, no to sākotnējās vērtības atskaitot uzkrāto amortizāciju, aprēķināto vērtības samazinājumu un nedrošajiem (šaubīgajiem) avansa maksājumiem par nemateriālajiem ieguldījumiem izveidotos uzkrājumus.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu sastāvā ir uzskaitīti ilgtermiņa materiāli lietiskie aktīvi, kuri pārsvarā paredzēti pašvaldību funkciju izpildes nodrošināšanai.

Pamatlīdzekļi uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, aprēķināts nolietojums un vērtības samazinājums. Pamatlīdzekļu nolietojums aprēķināts pēc lineārās metodes atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.440 "Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām un pielietošanas nosacījumiem". Pamatlīdzekļi pašvaldību bilancēs norādīti neto vērtībā, no to sākotnējās vērtības atskaitot uzkrāto nolietojumu, aprēķināto vērtības samazinājumu un nedrošajiem (šaubīgajiem) avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem izveidotos uzkrājumus.

2009.gadā pašvaldības aktīvus sākotnēji uzskaitījušas kā pamatlīdzekļus vai inventāru atbilstoši paredzētā lietošanas laika ilgumam un vērtības kritērijiem, kas noteikti iestāžu grāmatvedības politikās saskaņā ar normatīvajos aktos budžeta izdevumu klasifikāciju jomā noteiktajām prasībām. Pamatlīdzekļu vienības sākotnējās atzīšanas vērtība aptuveni 90% pašvaldību ir no 150 Ls.

Zemei, bioloģiskajiem aktīviem, kultūras un dabas pieminekļiem, mākslas priekšmetiem un citām kultūrvēsturiskajām vērtībām nolietojumu nerēķina.

Likvidētie, atsavinātie vai iznīcinātie pamatlīdzekļi izslēgti no uzskaites, atzīstot attiecīgos izdevumus.

Atsavināšanai paredzētie pamatlīdzekļi pārsvarā pašvaldību uzskaitīti apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā vērtībā. 2009.gadā atsevišķas pašvaldības atsavināja pamatlīdzekļus, neuzskaitot tos krājumu sastāvā.

Nomātie pamatlīdzekļi uzrādīti zembilancē. Nomas maksājumi atzīti izdevumos saskaņā ar uzkrāšanas principu.

No 2008.gada pamatlīdzekļu uzskaitē pēc to sākotnējās atzīšanas nepielieto pārvērtēšanu, izņemot mežaudzes, kurām veic vērtības aktualizāciju. Rīgas pilsēta un Ventspils novads veicis pamatlīdzekļu pārvērtēšanu un pamatlīdzekļi pārskatā uzrādīti pārvērtētajā vērtībā. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana nav radījusi būtisku ietekmi uz pārskatu.

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Pašvaldību ilgtermiņa finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrībās ir uzskaitīti pēc izmaksu un pašu kapitāla metodēm. Aptuveni 56% pašvaldību finanšu ieguldījumus radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās novērtē atbilstoši pašu kapitāla metodei, savukārt pārējie 44% pašvaldību finanšu ieguldījumus uzskaita atbilstoši izmaksu metodei. 2009.gadā no visas pašvaldību ilgtermiņa finanšu ieguldījumu radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās kopējās vērtības perioda beigās 72% ieguldījumu novērtēti pēc pašu kapitāla metodes, savukārt 28% ieguldījumu uzskaitīti pēc izmaksu metodes.

Gada beigās aprēķināti, pārgrāmatoti un atsevišķi norādīti finanšu ieguldījumi, kuru termiņš nepārsniedz gadu no bilances datuma. Finanšu ieguldījumi, kurus iespējams realizēt jebkurā laikā un kurus plāno realizēt nākamo 12 mēnešu laikā no pārskata datuma, norādīti kā īstermiņa finanšu ieguldījumi.

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā uzrādīti arī pašvaldību ilgtermiņa aizdevumi un samaksātie avansi par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi pašvaldību bilanci norādīti neto vērtībā, no to sākotnējās vērtības atskaitot aprēķināto vērtības samazinājumu, nedrošajiem (šaubīgajiem) avansa maksājumiem par finanšu ieguldījumiem un nedrošajiem ilgtermiņa parādiem izveidotos uzkrājumus.

Krājumi

Krājumos galvenokārt norādīti pašvaldību īstermiņa aktīvi, kas paredzēti to darbības nodrošināšanai, atsavināšanai vai materiālu un izejvielu veidā atrodas vai tiks izlietoti saimnieciskās darbības procesā.

Atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumiem Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" krājumu sastāvā ietverti arī atsavināšanai paredzētie ilgtermiņa ieguldījumi un lauksaimniecības krājumi.

Pašvaldību krājumi uzskaitīti iegādes (izmaksu) vērtībā un to novērtēšanai pielietota "pirmais iekšā – pirmais ārā" (FIFO) metode. Krājumu vērtība samazināta bojātiem un novecojušiem krājumiem. Ja krājumu pārdošanas cena ir kļuvusi zemāka par to iegādes vērtību, krājumi uzskaitīti neto pārdošanas vērtībā, norakstot izdevumos starpību. Pārsvārā krājumu vērtība atzīta izdevumos periodā, kurā tie nodoti lietošanā, atsavināti vai pārceļti. Kurināmā, degvielas un smērvielu vērtība atzīta izdevumos atbilstoši faktiskai izlietošanai.

Siguldas novads un Tērvetes novads krājumu novērtēšanā pielietojis vidējo svērto cenu metodi, taču tas nav radījis būtiskas atšķirības krājumu vērtībā.

Krājumu sastāvā inventāra vienības sākotnējās atzīšanas vērtība aptuveni 90% pašvaldību ir līdz 150 Ls, pārējās pašvaldības pielietojušas citas krājumu atzīšanas vērtības.

Vecpiebalgas novads aprēķina nolietojumu krājumiem.

Debitori (norēķini par prasībām)

Pašvaldības prasību grupā uzrāda visus norēķinus ar debitoriem – juridiskām un fiziskām personām, pret kurām pašvaldībai radušās prasības, kas nomaksājamas viena gada laikā. Prasību atlikumi gada beigās saskaņoti, noformējot un apstiprinot savstarpējo norēķinu salīdzināšanas aktus.

Prasības bilanci norādītas neto vērtībā, kas aprēķināta, no prasību vērtības atskaitot nedrošajām (šaubīgajām) prasībām izveidotos uzkrājumus. Atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumu Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" nosacījumiem uzkrājumi nedrošām (šaubīgām) prasībām veidoti gadījumos, ja šo prasību atgūšana (izpilde) uzskatāma par apšaubāmu. Izveidoto uzkrājumu vērtība iekļauta pārskata perioda izdevumos.

Aptuveni 17% pašvaldību (neņemot vērā rajonu padomes) nedrošo (šaubīgo) prasību nav.

Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem

Nākamo periodu izdevumos uzrādītas pašvaldību faktiskās izmaksas, kas attiecas uz nākamajiem periodiem, samaksātie avansi par pakalpojumiem un projektiem. Nākamo periodu izdevumi iekļauti attiecīgā perioda izdevumos pēc uzkrāšanas principa, parasti, kad pašvaldība ir saņēmusi preces vai pakalpojumus. Avansu par pakalpojumiem vērtība bilancē norādīta neto vērtībā, kas aprēķināta, no avansu vērtības atskaitot nedrošajiem (šaubīgajiem) avansiem izveidotos uzkrājumus.

Saņemtie rēķini par priekšapmaksām līdz apmaksas dienai uzrādīti kā zembilances saistības.

Īstermiņa finanšu ieguldījumi

Īstermiņa finanšu ieguldījumos uzrādīti ieguldījumi, kurus iespējams realizēt jebkurā laikā un kurus paredzēts paturēt ne ilgāk par gadu, kā arī ilgtermiņa finanšu ieguldījumi, kurus paredzēts pārdot un kuri pārklasificēti par īstermiņa ieguldījumiem. Avansu maksājumi par īstermiņa finanšu ieguldījumiem bilancē norādīti neto vērtībā, atskaitot nedrošajiem (šaubīgajiem) avansiem par īstermiņa finanšu ieguldījumiem izveidotos uzkrājumus.

Naudas līdzekļi

Pašvaldību naudas līdzekļus veido nauda kasēs un norēķinu kontos kredītiestādēs un Valsts kasē.

Pašu kapitāls

Pašvaldību pašu kapitāls sastāv no rezervēm un budžeta izpildes rezultātiem.

Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervēs uzskaitīts ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības palielinājums.

Pārējās rezerves atzītas, ja pašvaldību finanšu ieguldījumi novērtēti saskaņā ar pašu kapitāla metodi un kapitālsabiedrībai pašu kapitālā ir bijušas tādas izmaiņas, kuras nav norādītas šīs kapitālsabiedrības peļņas un zaudējumu aprēķinā.

2009.gadā pašvaldības ņēmušas uzskaitē līdz šim neuzskaitītas mežaudzes un to vērtībā palielinātas pārējās rezerves.

Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts un pārskata gada budžeta izpildes rezultāts uzrādīts sadalījumā pa budžetu veidiem.

Uzkrājumi

Pašvaldības uzkrājumu sastāvā atzinušas uzkrājumus paredzamajām saistībām saskaņā ar uzkrāšanas principu un atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumu Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" nosacījumiem.

Uzkrājumi ir paredzēti pašvaldību saistībām, kas radušās no pārskata gada vai iepriekšējo periodu darījumiem un pārskata sagatavošanas laikā ir paredzamas vai zināmas, bet kuru vērtība, rašanās vai apmaksas datums nav precīzi zināmi.

2009.gada pašvaldību pārskatos uzkrājumi aktīviem - nedrošām (šaubīgām) prasībām un samaksājamiem avansiem iekļauti kā vērtību korekcijas attiecīgo aktīvu sastāvā, no aktīvu sākotnējās vērtības atskaitot izveidoto uzkrājumu vērtību.

Kreditori (norēķini par saistībām)

Pašvaldības kreditoru grupā uzrādījušas pašreizējās saistības (pienākumus), kas radušās pagātnes notikumu (darījumu) rezultātā un kuru apmaksai pašvaldībai vajadzēs lietot tās resursus.

Kreditoru parādu (saistību) atlikumi gada beigās saskaņoti, noformējot un apstiprinot savstarpējo norēķinu salīdzināšanas aktus.

Atsevišķi uzrādītas ilgtermiņa un īstermiņa saistības.

Uzkrātās saistības

Pašvaldību uzkrātās saistības atzītas, ja saistību lielums un apmaksas termiņi ir samērā precīzi aprēķināmi un nenoteiktības pakāpe ir daudz mazāka nekā uzkrājumiem. Uzkrāto saistību vērtība noteikta saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, tāmēm vai pēc pašvaldību iepriekšējās pieredzes par izdevumu apjomu. Uzkrātās saistības uzskaitītas arī pašvaldību pārskata perioda izdevumiem, par kuriem attaisnojuma dokuments līdz pārskata sagatavošanai nav saņemts.

Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem visas pašvaldības, izņemot Rīgas pilsētu, aprēķinājušas katram pašvaldības darbiniekam, pamatojoties uz kopējo pienākošos, bet pārskata periodā neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu, kas reizināts ar vidējo vienas dienas darba atalgojumu pēdējo sešu mēnešu laikā, un pieskaitot attiecīgās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas. Rīgas pilsēta uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķinājusi kā 1/12 daļu no perioda darba samaksas izdevumiem un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām, atskaitot darba devēja sociāla rakstura pabalstus un kompensācijas, un iegūto rezultātu koriģējusi ar koeficientu 0,7.

Atšķirīga uzkrāto saistību neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķināšanas kārtība nerada būtisku ietekmi uz pārskatu.

Nākamo periodu ieņēmumi

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīta saņemtā ārvalstu finanšu palīdzība un saņemtais finansiālais atbalsts, tai skaitā 2009.gadā apgūto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļi, kā arī saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, ja ir spēkā Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumos Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" norādītie dāvinājuma vai pušu vienošanās līguma nosacījumi.

Ieņēmumi, kas saņemti pirms pārskata perioda bilances datuma, bet attiecas uz nākamajiem pārskata periodiem, norādīti kā nākamo periodu ieņēmumi. Nākamo periodu ieņēmumi iekļauti ieņēmumu un izdevumu pārskatā pēc uzkrāšanas principa, ieņēmumus atzīstot periodā, uz kuru tie attiecas.

Ieņēmumi

Pašvaldību budžeta ieņēmumi uzrādīti atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju".

Pašvaldību budžeta ieņēmumus veido saskaņā ar nodokļu likumiem iekasētie vai saņemtie nodokļu, valsts un pašvaldību nodevu un citi maksājumi budžetos, kā arī pašvaldību ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

Soda naudu, līgumsodu un nokavējuma naudu ieņēmumi atzīti naudas saņemšanas dienā.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa, dabas resursu nodokļa un azartspēļu nodokļa ieņēmumi atzīti pēc naudas saņemšanas principa atbilstoši to administrēšanas metodēm, kuras veic Valsts Ieņēmumu dienests.

Ieņēmumi, izņemot minētos nodokļus, atzīti pēc uzkrāšanas principa periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas saņemšanas.

Saņemtie dāvinājumi, ziedojumi un mantojumi uzskaitīti attiecīgajā aktīvu grupā, atzīstot ieņēmumus dāvinājumu un ziedojumu novērtētajā vērtībā.

Izdevumi

Pašvaldību budžeta izdevumi ir uzrādīti atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" un Ministru kabineta 2005.gada 13.decembra noteikumiem Nr.934 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām".

Izdevumi atzīti pēc uzkrāšanas principa periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas samaksas.

Paskaidrojumi bilances posteņiem

Bilances posteņu pārklasifikācija

Bilances postenis	Pārklasificētā summa pārskata perioda sākumā	Pārklasificētā summa pārskata perioda beigās	Piezīmes
Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem		-106 545	Ls (106 491) Saldus novada un Ls (54) Ķeguma novada uzkrātās saistības procentu un apkalpošanas izdevumu maksājumiem par aizņēmumiem no Valsts kases
Īstermiņa saistības par saņemtajiem avansiem		-145	Skrundas novada uzkrātās saistības procentu un apkalpošanas izdevumu maksājumiem par aizņēmumiem no Valsts kases
Pārējās īstermiņa saistības		-6 484	Krustpils novada uzkrātās saistības procentu un apkalpošanas izdevumu maksājumiem par aizņēmumiem no Valsts kases
Īstermiņa uzkrātās saistības		113 174	Ls 106 491 Saldus novada, Ls 54 Ķeguma novada, Ls 145 Skrundas novada, Ls 6 484 Krustpils novada uzkrātās saistības procentu un apkalpošanas izdevumu maksājumiem par aizņēmumiem no Valsts kases
Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā	-4 159		Ls (1 400) Baložu 15% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls (2 759) Viesītes ar lauku teritoriju 23% ieguldījums kapitālsabiedrībā.
Līdzdalība asociēto kapitālsabiedrību kapitālā	2 359		Ls 2 759 Viesītes ar lauku teritoriju 23% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls 200 Dzērbenes pagasta 21.89% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls (600) Baložu 11% ieguldījums kapitālsabiedrībā.
Ilgtermiņa aizdevumi	-496		Rēzeknes pilsētas zemes ilgtermiņa pārdošanas līgums
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	2 596		Ls 496 Rēzeknes pilsētas zemes ilgtermiņa pārdošanas līgums; Ls 600 Baložu 11% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls 1 400 Baložu 15% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls (200) Dzērbenes pagasta 21.89% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls 300 Jaunpils pagasta ieguldījums Pašvaldību mācību centrā.
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros	-300		Jaunpils pagasta ieguldījums Pašvaldību mācību centrā.
Īpriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts	-1		Sērenes pagasta nekorekti uzrādītā summa.
Nodokļi un sociālās apdrošināšanas maksājumi	1		Sērenes pagasta nekorekti uzrādītā summa.

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālo ieguldījumu kopējā vērtība 2009.gadā samazinājusies par Ls 3 108 534.

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Nemateriālie ieguldījumi	13 688 066	16 796 600	-3 108 534
Attīstības pasākumi un programmas	4 227 000	4 381 579	-154 579
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	6 809 503	9 257 146	-2 447 643
Datorprogrammas	6 453 388	8 770 530	-2 317 142
Pārējās licences	132 816	255 363	-122 547
Koncesijas	11 050	12 296	-1 246
Pārējās nemateriālo ieguldījumu tiesības	212 249	218 957	-6 708
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	1 926 145	2 024 205	-98 060
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	468 884	666 297	-197 413
Derīgo izrakteņu izpēte un citi līdzīgi neražotie nemateriālie ieguldījumi	1105	1 331	-226
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem	255 429	466 042	-210 613

Nemateriālo ieguldījumu grupas “Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības” kopējā vērtība samazinājusies par Ls 2 447 643, no kuras lielākais samazinājums postenī “Datorprogrammas” ir Rīgas pilsētai Ls 1 597 611 vērtībā, galvenokārt nemateriālos ieguldījumus izslēdzot no uzskaites.

2009.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansa maksājumiem par nemateriālajiem ieguldījumiem ir Ls 5 404.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu kopējā vērtība 2009.gadā palielinājusies par Ls 526 718 493.

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Pamatlīdzekļi	4 002 316 765	3 475 598 272	526 718 493
Zeme, ēkas un būves	3 473 018 245	2 971 817 933	501 200 312
Dzīvojamās ēkas	193 571 829	167 816 152	25 755 677
Nedzīvojamās ēkas	709 482 684	585 632 220	123 850 464
Transporta būves	1 489 136 897	1 534 061 861	-44 924 964
Zeme zem ēkām un būvēm	155 701 406	112 234 420	43 466 986
Kultivētā zeme	17 621 589	13 811 612	3 809 977
Atpūtai un izklaidei izmantojamā zeme	64 307 597	62 059 094	2 248 503
Pārējā zeme	619 868 687	293 950 305	325 918 382
Inženierbūves	167 106 195	157 329 770	9 776 425
Pārējais nekustamais īpašums	56 221 361	44 922 499	11 298 862
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	16 543 638	18 374 982	-1 831 344
Pārējie pamatlīdzekļi	123 180 416	128 327 070	-5 146 654
Transportlīdzekļi	21 917 221	23 280 348	-1 363 127
Saimniecības pamatlīdzekļi	24 105 322	25 384 553	-1 279 231
Bibliotēku fondi	33 591 290	32 774 579	816 711
Izglāides, literārie un mākslas oriģināldarbi	517 754	451 827	65 927
Dārgakmeņi un dārgmetāli	13 897	3 774	10 123
Antīkie un citi mākslas priekšmeti	4 220 224	3 707 626	512 598
Citas vērtslietas	8 877	8 964	-87
Datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika	15 778 349	19 119 379	-3 341 030

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Iepriekš neklasificētie pārējie pamatlīdzekļi	23 027 482	23 596 020	-568 538
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	308 304 669	243 663 582	64 641 087
Pamatlīdzekļu izveidošana	26 369 079	25 560 380	808 699
Nepabeigtā būvniecība	281 935 590	218 103 202	63 832 388
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	58 360 205	62 956 357	-4 596 152
Pazemes aktīvi	27 556 773	25 612 835	1 943 938
Augļu dārzi un citi regulāri ražojošu koku stādījumi	288 224	362 473	-74 249
Mežaudzes	12 187 473	10 030 254	2 157 219
Pārējie bioloģiskie aktīvi	18 327 735	26 950 795	-8 623 060
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	2 616 389	4 457 570	-1 841 181
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	20 293 203	46 000 778	-25 707 575

Kopējās pamatlīdzekļu vērtības palielinājuma ievērojamo daļu veido bilances posteņa "Zeme, ēkas un būves" pieaugums Ls 501 200 312 vērtībā. Palielinājums Rīgas pilsētai ir Ls 330 767 434, no kuriem Ls 303 780 221 - Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošās un piekrītošās zemes, kura līdz šim nebija iekļauta bilancē, atzīšana uzskaitē.

Posteņa "Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība" kopējā vērtība palielinājusies par Ls 64 641 087. Pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtā būvniecības palielinājums Rīgas pilsētai ir Ls 103 121 678 vērtībā. No šī posteņa uz citiem posteņiem 2009.gadā pārvietoti nefinanšu aktīvi Ls 232 939 216 vērtībā.

2009.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem ir Ls 384 938.

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu kopējā vērtība 2009.gadā palielinājusies par Ls 85 726 043.

Lielāko pieaugumu veido posteņa "Līdzdalība radniecīgo uzņēmuma kapitālā" pieaugums Ls 67 181 442 vērtībā.

Lielākie ieguldījumi veikti šādās kapitālsabiedrībās: A/S „RSK apdrošināšana” Ls 1 250 000 (Rīgas pilsēta), SIA "Zeiferti" Ls 1 047 178 (Olaines novads) un SIA "Ķeguma stars" Ls 606 183 (Ķeguma novads).

2009.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansiem par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem ir Ls 150 800.

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi Ventspils Brīvostas pārvaldē

Pamatlīdzekļi, kurus Ventspils pilsētas dome ir nodevusi valdījumā Ventspils Brīvostas pārvaldei, uzrādīti pašvaldības ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā atbilstoši darījuma ekonomiskai būtībai.

Pamatojoties uz likumā "Par pašvaldībām" noteiktajām tiesībām racionāli un lietderīgi apsaimniekot pašvaldības kustamo un nekustamo mantu un ņemot vērā Ventspils pilsētas domes lēmumus, noslēgts līgums, kurā noteiktas "Valdītāja" - Ventspils Brīvostas pārvaldes tiesības un pienākumi. Tas paredz, ka ilgtermiņa ieguldījumi uzturami kārtībā par Ventspils Brīvostas pārvaldes līdzekļiem atbilstoši "Īpašnieka" - Ventspils pilsētas pašvaldības apstiprinātam budžetam, un ka pēc "Īpašnieka" pieprasījuma (reizi ceturksnī) "Valdītājam" jāsniedz aktualizēta informācija par valdījumā esošo ieguldījumu izmaiņām, saskaņā ar kuru pašvaldība attiecīgi veic palielinājumu vai samazinājumu ilgtermiņa finanšu ieguldījumam Ventspils Brīvostas pārvaldē.

Pamatlīdzekļiem, kas nodoti Ventspils Brīvostas pārvaldei valdījumā, 2009.gadā nolietojums aprēķināts pēc lineārās metodes saskaņā ar Ventspils Brīvostas pārvaldes vadības FMInf_300610_pasv.bil.sk; Latvijas Republikas 2009. gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par 32 pašvaldību budžetiem; 2. sējums

apstiprinātajām nolietojuma normām, kas ir atšķirīgas no 2005.gada 21.jūnija noteikumu Nr.440 "Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām un pielietošanas nosacījumiem" nosacījumiem.

Zeme, kas saskaņā ar likuma "Par ostām" prasībām nodota Ventspils Brīvostas pārvaldei valdījumā, reģistrēta Zemesgrāmatā kā Ventspils pilsētas pašvaldības īpašums un uzrādīta uzskaitē kā pašvaldības ilgtermiņa finanšu ieguldījums Ventspils Brīvostas pārvaldē.

Nemot vērā, ka Ventspils Brīvostas pārvalde ir pašvaldības izveidota iestāde, visi par iestādes līdzekļiem iegādātie pamatlīdzekļi iekļauti pašvaldības bilancē kā ilgtermiņa finanšu ieguldījumu palielinājums.

Sākot ar 2007.gada 1.janvāri minēto pamatlīdzekļu izmaiņas uzskaitītas atbilstošos ieņēmumu/ izdevumu kontos un rezultāts iekļauts pārskata gada budžeta izpildes rezultātā.

Detalizēta informācija par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem uzrādīta gada pārskata 10.pielikumā.

Krājumi

Krājumu kopējā vērtība 2009.gadā samazinājās par Ls 5 942 158.

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Krājumi kopā ar avansa maksājumiem	16 938 097	22 880 255	-5 942 158
Avansa maksājumi par krājumiem	357 952	530 261	-172 309
Krājumi	16 580 145	22 349 994	-5 769 849
Izejvielas un materiāli	7 566 071	9 178 227	-1 612 156
Materiāli mācību, zinātniskiem un citiem mērķiem	524 130	741 921	-217 791
Pārtikas produkti	598 266	604 319	-6 053
Medikamenti, zāles un medicīnas materiāli	132 038	276 157	-144 119
Saimniecības materiāli un kancelejas piederumi	1 310 991	1 522 713	-211 722
Kurināmais, degviela, smērvielas	2 789 256	3 823 089	-1 033 833
Mašīnu iekārtas un rezerves daļas	132 765	177 498	-44 733
Pārējie materiāli	2 078 625	2 032 530	46 095
Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi	5 761	2 122	3 639
Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai	6 825 027	9 490 180	-2 665 153
Gatavie ražojumi	74 596	103 046	-28 450
Krājumi un ilgtermiņa ieguldījumi atsavināšanai	6 743 334	9 372 784	-2 629 450
Gatavie pasūtījumi	7 097	14 350	-7 253
Lauksaimniecības krājumi	4 444	7 928	-3 484
Darba un produktīvie dzīvnieki	4 159	6 289	-2 130
Lopbarība un sēklas	167	1 465	-1 298
Pārējie lauksaimniecības krājumi	118	174	-56
Inventārs	2 178 842	3 597 826	-1 418 984
Ātri nolietojamais inventārs	1 095 670	2 322 612	-1 226 942
Apģērbi, apavi, veļa un gultas piederumi	1 083 172	966 923	116 249
Speciālais militārais inventārs, ieskaitot bruņojumu	x	308 291	-308 291
Speciālais militārais inventārs	0	73 711	-73 711

Krājumu kopējā vērtība pārsvarā samazinājusies, samazinoties postenim "Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai" par Ls 2 665 153. Samazinājumu galvenokārt veido FMInf_300610_pasv.bil.sk; Latvijas Republikas 2009. gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par 33 pašvaldību budžetiem; 2. sējums

Rīgas pilsētas 2009.gadā bez atlīdzības valsts īpašumā nodotā Rīgas domes Labklājības departamenta valdījumā esošā kustamā manta.

2009.gadā naudas darījumu rezultātā iegūti krājumi Ls 58 066 060 vērtībā, savukārt no uzskaites izslēgto krājumu vērtība ir Ls 66 851 019. No uzskaites izslēgts speciālais militārais inventārs Ls 382 002 vērtībā, precizējot inventāra uzskaiti atbilstošos posteņos.

2009.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansa maksājumiem par krājumiem ir Ls 9 215.

Debitori (norēķini par prasībām)

Prasību kopējā vērtība 2009.gadā palielinājās par Ls 11 760 233.

Atbilstoši likumam "Par nekustamā īpašuma nodokli" un pašvaldību saistošajiem noteikumiem 2009.gadā piešķirti atvieglojumi nekustamā īpašuma nodoklim Ls 918 131 apmērā.

Pašvaldību nekustamā īpašuma nodokļa prasību (debitoru parādu) sadalījums atbilstoši termiņiem:

līdz 1 gadam - 64%,

no 1 līdz 2 gadiem - 20%

no 3 līdz 5 gadiem - 7%,

vairāk kā 5 gadi - 9%, no kuriem lielākais nekustamā īpašumu nodokļa parādu īpatsvars ir Mārupes novadā, Rīgas un Jelgavas pilsētās.

2009.gada beigās nedrošajiem (šaubīgajiem) debitoru parādiem izveidoto uzkrājumu kopējā vērtība ir Ls 9 648 777, no kuriem Rīgas pilsētai Ls 3 295 715 un Jūrmalas pilsētai Ls 1 461 387. Lielākais izveidoto uzkrājumu apmērs 2009.gadā ir postenī "Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi".

Detalizēta informācija par debitoru (prasību) izmaiņām uzrādīta gada pārskata 4.pielikumā.

Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem

Nākamo periodu izdevumu un avansu par pakalpojumiem un projektiem kopējā vērtība 2009.gadā samazinājusies par Ls 4 596 389. Lielākais samazinājums ir Rīgas pilsētai Ls 1 854 915 vērtībā postenī "Avansi par pakalpojumiem".

2009.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansa maksājumiem par pakalpojumiem ir Ls 70 492.

Īstermiņa finanšu ieguldījumi

Pašvaldību īstermiņa aizdevumu un īstermiņa līdzdalību kapitālos kopējā vērtība 2009.gadā samazinājusies par Ls 1 643 219, tai skaitā Ventspils pilsētai par Ls 1 292 741, kur samazinājumu galvenokārt veido iepriekšējos gados izsniegto aizdevumu apmaksa, t.sk. SIA "Pārventas siltums" Ls 1 000 000 un SIA "Ventspils lidosta" Ls 280 070. Rīgas pilsētai 2009.gadā kā īstermiņa līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā Ls 713 973 vērtībā uzskaitīts Rīgas pilsētas pašvaldības ieguldījums A/S "Ceļu pārvalde", kuram apstiprināts akciju privatizācijas projekts.

Detalizēta informācija par īstermiņa finanšu ieguldījumiem uzrādīta gada pārskata 12.pielikumā.

Naudas līdzekļi

Naudas līdzekļu kopējā vērtība 2009.gadā samazinājās par Ls 50 313 898.

Naudas līdzekļu atlikums palielinājies postenī "Ziedojumu un dāvinājumu līdzekļi" Ls 161 118 vērtībā un postenī "Citu budžetu līdzekļi" Ls 89 379 vērtībā, savukārt, samazinājies postenī "Pamatbudžeta līdzekļi" Ls 12 101 221 vērtībā un postenī "Speciālā budžeta līdzekļi" Ls 38 463 174 vērtībā.

Detalizēta informācija par naudas līdzekļu atlikumiem uzrādīta gada pārskata 17.pielikumā.

Pašu kapitāls

Pašu kapitāla vērtība 2009.gadā palielinājusies par Ls 389 729 277 galvenokārt pieaugot iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāta vērtībām.

Rezerves

Rezervju vērtība 2009.gadā samazinājusies par Ls 5 722 612.

Rezervju kopējā vērtība galvenokārt samazinājusies, pašvaldībām samazinot iepriekš izveidoto pārvērtēšanas rezervi no uzskaites izslēgto ilgtermiņa aktīvu vērtībā.

2009.gadā pašvaldības ņēmušas uzskaitē līdz šim neuzskaitītas mežaudzes Ls 1 799 816 vērtībā.

Detalizēta informācija par pašu kapitālu un rezervēm uzrādīta gada pārskata 8.pielikumā.

Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts

Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts ir Ls 438 083 698.

Negatīvs budžeta izpildes rezultāts ir 29,7% pašvaldību (izņemot rajona padomes, kuru budžeta izpildes rezultāts ir "0"). Lielākie negatīvie budžeta izpildes rezultāti ir Ventspils novadam Ls (1 308 402) un Ludzas novadam Ls (1 290 078).

Uzkrājumi

Uzkrājumu kopējā vērtība 2009.gadā palielinājusies par Ls 3 249 033, no kuriem palielinājums Rīgas pilsētai Ls 1 694 482 vērtībā par izveidotajiem uzkrājumiem iespējamām saistībām ar tiesvedību saistītos procesos un Jūrmalas pilsētai Ls 1 340 020 vērtībā par pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un zaudējumu piedziņu..

Kreditori (norēķini par saistībām)

Saistību kopējā vērtība 2009.gadā palielinājās par Ls 165 622 261. Galvenokārt saistību pieaugumu veido posteņa "Ilgtermiņa parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem" palielinājums par Ls 65 490 213, no tiem Rīgas pilsētai par Ls 65 357 267 .

Postenis "Ilgtermiņa uzkrātās saistības" palielinājies Ls 32 473 185 vērtībā. Rīgas pilsētai ilgtermiņa uzkrāto saistību pieaugumu Ls 32 473 587 vērtībā galvenokārt veido aprēķinātie uzkrātie procenti par Deutsche Bank ieskaitīto finansējumu Dienvidu tilta būvniecībai (2008.gada pārskatā Ls 9 162 119 bija iekļauts īstermiņa saistībās pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem).

Postenis "Pārējās ilgtermiņa saistības" palielinājies Ls 17 237 602 vērtībā, no kuriem ilgtermiņa finanšu nomas (līzinga) saistību palielinājums ir Ls 15 080 625. Lielākais pārējo ilgtermiņa saistību pieaugums ir Rīgas pilsētai par Ls 15 950 573.

Postenis "Īstermiņa saistības" palielinājies Ls 9 668 454 vērtībā.

Postenis "Īstermiņa saistības par ārvalstu finanšu palīdzību un Eiropas Savienības politikas instrumentu finansētajiem pasākumiem" palielinājies par Ls 17 150 376, kur lielākais palielinājums ir Rēzeknes pilsētai Ls 4 428 484 un Ventspils pilsētai Ls 4 042 564 vērtībā.

Savukārt postenis "Īstermiņa uzkrātās saistības" samazinājies Ls 15 522 473 vērtībā, no kuriem lielākais samazinājums Rīgas pilsētai par Ls 3 008 470.

Dienvidu tilta finansējuma modelis

2005.gadā veikta finansējuma piesaiste Rīgas Dienvidu tilta pār Daugavu būvniecībai. Finansējuma modelis, ja nenotiek tā pirmstermiņa izbeigšana, nerada tūlītējas parāda saistības Rīgas domei, izņemot norēķinu saistības pret būvuzņēmēju A/S "Transport systems" u.c. piegādātājiem, kas tādā veidā klasificētas Rīgas pilsētas gada pārskatā. Ja notiktu finansējuma modeļa pirmstermiņa izbeigšana, tad šajā brīdī ilgtermiņa saistības pret piegādātājiem būtu klasificējamās kā ilgtermiņa saistības pret Deutsche Bank vai dažādām finanšu institūcijām,

kam tā cedējusi vai nodevusi savas prasījuma tiesības, nosūtot par to Rīgas pilsētai attiecīgus paziņojumus vai cesiju.

Rīgas pilsēta atzīst saistības par izpildītajiem būvdarbiem un visā finansējuma modeļa darbības gaitā atzīst katra perioda finansējuma nodrošināšanas jeb procentu izmaksas ieņēmumu un izmaksu pārskatā. Finansējuma modelis paredz fiksētu procentu likmi visā modeļa darbības laikā, tomēr ņemot vērā, ka Rīgas dome maksā atlīdzību par aizdevumu no brīža, kad finansējums tiek ieskaitīts A/S "Transport systems" darījumu kontā, tad faktiskā pašvaldības procentu likme ir augstāka. No mijmaiņas līguma izrietošās finanšu instrumenta – nākotnes (*forward*) darījumu virknes patiesā vērtība ir nulle, jo finansējuma modelis paredz gan fiksētu valūtas maiņas kursu, gan fiksētu procentu likmi 6,31% apmērā finansējuma modeļa darbības laikā.

Slēdzot ar Dienvidu tilta būvniecību saistītos līgumus, Rīgas pilsēta veikusi būvniecības pakalpojumu iegādi, iegādājoties (būvējot) konkrēto pamatlīdzekli – tiltu, kur pasūtītājs ir Rīgas dome un izpildītājs ir A/S "Transport systems". Visas celtniecības izmaksas līdz objekta nodošanai ekspluatācijā Rīgas pilsēta uzkrāj bilances kontu grupā "Nepabeigtā būvniecība" un vienlaicīgi uzskaita saistības pret konkrēto uzņēmēju bilances kontu grupā "Ilgtermiņa parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem". 2008.gadā objekta "Dienvidu tilts" I kārtā nodota ekspluatācijā. Zembilancē uzkrātas nākotnes saistības par Dienvidu tilta būvniecību.

Detalizēta informācija par kreditoriem uzrādīta gada pārskata 6.pielikumā un 14.pielikumā.

Zembilance

Zembilances aktīvu kopējā vērtība 2009.gadā palielinājusies par Ls 26 418 208, zembilances prasību kopējā vērtība palielinājusies par Ls 11 385 156 un zembilances saistību kopējā vērtība samazinājusies par Ls 58 828 546. Zembilances saistību samazinājuma lielāko daļu veido posteņa "Nākotnes saistības" samazinājums Rīgas pilsētai Ls 111 313 331 vērtībā, no kuriem samazinājums Ls 92 408 349 vērtībā par A/S "Transport systems" tilta būvniecības nākotnes maksājumiem.

Pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkuma pielikumi

Paskaidrojumi pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkumam uzrādīti gada pārskata 4., 6., 8., 10., 12., 14. un 17.pielikumā.

30.06.2010.

4558

Irēna Šuksta

67094210, irena.suksta@kase.gov.lv